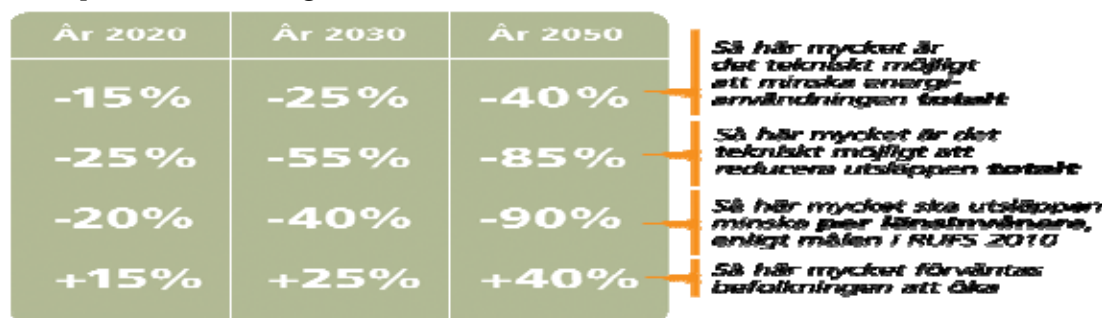

*På väg mot ett regionalt
handlingsprogram för energi och
klimat*

Energi- och klimatfrågan berör alla delar av samhället. Stockholmsregionen – liksom övriga Sverige – behöver ställa om energi- och transportsystemen för att nå EU:s och Sveriges klimatmål och uppnå målet om ett långsiktigt hållbart samhälle.

Ambitiösa mål kräver ledarskap

För att nå målen behöver Stockholms län minska den totala energianvändningen med 40 % och sänka utsläppen av växthusgaser med 85 % fram till 2050 jämfört med 2005. Detta samtidigt som befolkningen väntas öka med 40 % under samma tid. Det kan tyckas långt till år 2050, men de insatser som görs idag och de närmaste tio åren är mycket viktiga för hur väl Stockholmsregionen kommer att lyckas. Figuren nedan visar hur mycket energianvändningen och utsläppen måste sjunka över årtiondena jämfört med år 2005. Det är en väldigt ambitiös målbild som kräver beslutsvilja och samspel mellan privata och offentliga aktörer.

Fem utmaningar präglar arbetet

Den nyligen avslutade "Energistudien för Stockholmsregionen" beskriver hur omställningen till ett hållbart samhälle kan bedrivas. Vill du veta mer kan du ladda ned rapporten "Stockholmsregionens energiframtid 2010-2050" (www.regionplanekontoret.sll.se).

Energistudiens resultat har integrerats i den Regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen (RUF 2010).

För att målen på energi- och klimatområdet ska kunna nås krävs att åtagandena i RUF 2010 genomförs. Insatser i alla samhällssektorer är nödvändiga för energiomställningen och minskade utsläpp. Förändringar behövs i både tillförsel, omvandling och användning av energi.

Fem centrala utmaningar kommer att prägla energi- och klimatarbetet:

- Hållbar regional tillväxt
- Minskad klimatpåverkan inom transportsektorn
- Säkrad bränsletillförsel till rätt pris
- Robusta system för energiförsörjning
- Anpassning till omvärldsförutsättningar och påverkan

Stockholmsregionen är redan på rätt väg

Redan idag pågår ett omfattande energi- och klimatarbete i Stockholmsregionen. Sedan 90-talet har CO₂-utsläppen minskat med drygt 10 procent. En utveckling som måste fortsätta och till och med förstärkas. De avgörande sektorerna är bebyggelse- och transportsektorn som står vardera för 40 procent av länets direkta CO₂-utsläpp. Uppgiften är nu att hitta rätt arbetssätt och genomförandestrategier. Många kommuner i länet har redan nya energiplaner, klimatstrategier och ambitiösa mål. Inom kollektivtrafiken finns en tydlig ansvarsfördelning för att genomföra nödvändiga åtgärder så att SL:s trafik blir CO₂-neutral senast år 2025. Inom andra områden krävs en tydligare ansvarsfördelning. Det arbete som bedrivs utförs ofta sektorsvis, inom en viss bransch eller i avgränsade geografiska områden (på kommun- eller stadsdelsnivå). Ofta saknas ett helhetsperspektiv eller den regionala aspekten.

Regionalt handlingsprogram nästa steg!

En viktig framgångsfaktor i omställningen av samhället är ett regionalt handlingsprogram för energi och klimat som samordnar och främjar ett antal regionala åtgärder. Regionplanekontoret har tagit fram ett förslag på vilka områden och åtgärder ett sådant handlingsprogram skulle kunna innehålla.

Ett prioriterat handlingsområde i förslaget är fjärrvärme som rymmer ett antal aspekter:

- Samverkan kring biobränsletillförsel och lagring (behovsanalys, transport- och lokaliseringsfrågor), regionalt viktiga nätsammankopplingar och nya kraftvärmearläggningar (behovsanalys, lokaliseringsfrågor, förberedelse av planförutsättningar, diskussion av samfinansieringsmöjligheter).

Andra möjliga handlingsområden som föreslås är:

- Avfall som resurs – dvs. arbete kring att skapa förutsättningar för en effektiv hantering av avfallsflödena för ett optimalt avfallsutnyttjande för el-, värme- och biogasproduktion
- Biogas – samverkan kring hur biogasproduktionen i länet kan utökas, hur biogasen bättre kan nyttjas inom transportsektorn (med backup genom naturgas) samt hur en effektiv distribution till användarna kan byggas upp
- Energisnål stadsplanering och stadsbyggande (inklusive befintligt bestånd) – kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte kring energieffektiva rumsliga utvecklingsmönster med täta kärnor, energisnål nybyggelse och stadsförnyelse.
- Vindkraft – produktion och lokalisering (identifiera lämpliga platser, skapa OPS-modeller för nyinvesteringar, nätslutningsfrågor)

För att bli så effektivt som möjligt behöver det regionala handlingsprogrammet fokuseras på ett par-tre av dessa områden.

Vad händer under 2010-2011?

På två års sikt ska ett regionalt handlingsprogram för energi- och klimat ha en tydlig förankring och hög delaktighet bland regionens involverade aktörer. Handlingsprogrammet koordineras bland annat med Länsstyrelsens energieffektiviserings- och miljömålsuppdrag samt med kommunernas arbete inom energi- och klimatområdet.

Handlingsprogrammet kan utvecklas och breddas över tiden. På så sätt läggs grunden för att:

- bygga upp olika nätverk och arbetsgrupper
- förbereda och genomföra seminarier/workshops/hearings
- ta fram konkreta handlings- och beslutsförslag.

Insatser i omställningen av energisystemen omfattar en lång tidsperiod om 40 år. Den styr- och stödorganisation som byggs upp kring handlingsprogrammet måste beakta detta faktum. Enskilda åtgärder och vad som står i centrum för uppmärksamheten såväl regionalt som lokalt kan komma att variera över tid. På övergripande nivå måste fokus kontinuerligt vara på de långsiktiga målen och så långt möjligt vara stabilt.

Kommunernas roll

Rådslaget med länets kommuner den 29 april 2010 är ett viktigt steg för att forma innehållet i handlingsprogrammet och konkretisera upplägg och frågeställningar. Kommunerna spelar inom flertalet åtgärdsområden en helt avgörande roll och det är därför mycket viktigt att alla är med och kan påverka arbetets inriktning.